

Duchovný život počas pandémie, II. časť

páter Serafino Lanzetta

28. októbra 2021 ✝ Cirkev

Zdroj: Pixabay

pokračovanie I. časti a dokončenie prednášky

3. V tejto pandémie sú dve príčiny neistoty

Ak sa teraz odvoláme priamo na situáciu, ktorá vznikla od konca roka 2019 do dnešného dňa v dôsledku vypuknutia epidémie spôsobenej vírusom SARS-CoV-2, definovanej ako „koronavírusová choroba 2019“ (Covid-19), môžeme nepochybne tvrdiť, že pri poplachu z infekčnej choroby, ktorá sa šírila po celom svete a našla nás nepripravených z technologicko-vedeckého hľadiska, neprišla žiadna skutočná kresťanská odpoveď. Ako Cirkev a pastieri Božieho ľudu sme mali veriacich upokojiť, vyzvať ich, aby nestratili nadprirodzený pohľad na to, čo sa dialo a deje, a interpretovať fakty vo svetle Božej Prozreteľnosti. A namiesto toho?

Bola tu značná duchovná nepripravenosť čeliť situácii, ktorá je určite nová, ale nie katastrofálnejšia ako minulé epidémie, ktoré si vyžiadali obeť za obeťmi (spomeňme si na španielsku chrípku, ktorá v rokoch 1918 až 1920 spôsobila desiatky miliónov mŕtvych), o ktorých Cirkev vždy svedčila svojou veľkou ľudskosťou a bdelou prítomnosťou v týchto chvíľach. Naopak, naše dni charakterizuje veľká neistota. Duchovná odpoveď na katastrofu buď chýbala, alebo bola veľmi mierna, veľmi ľudská. Táto neistota má v podstate dve príčiny, vzdialenú cirkevnú a blízku vedeckú:

– Vzdialená sa rozvinula v roku 2013 odstúpením Benedikta XVI., ktoré bolo označované za posledný pokus o *katechon* (porov. 2Tim 2,6–7) – zabrániť zlu a prejavu antikrista, ak nie jeho samotnému zničeniu. Úplne nezvyčajný nový scenár sa otvoril prítomnosťou dvoch pápežov v Cirkvi, jedného emeritného a druhého vládnuceho. To vyvolalo všeobecnú nedôveru voči vedeniu katolíckej Cirkvi, ktoré v skutočnosti chýba, v kombinácii so silným podozrením, že pápež František nie je skutočným pápežom kvôli neplatnosti rezignácie pápeža Ratzingera, hoci ten opakovane potvrdil, že jeho rezignácia bola dobrovoľná.

Toto všetko by ďalej viedlo na jednej strane k vzniku dokonca konšpiračných teoretických postojov, ktoré vidia spojenectvo medzi vakcínou a Františkovým pontifikátom ako spôsobu, ako nechať zaniknúť ľudstvo, v ktorom už niekto akoby nariadil zánik Cirkvi; na druhej strane k prudkému „nie“ všetkému, čo Vatikán za

Františkovo pontifikátu vyprodukoval, dokonca aj k tomu málu, kedy sa zopakovali morálne zásady, ako napríklad poznámka o morálnosti používania niektorých vakcín proti Covid-19 (21. decembra 2020).

– Blízka príčina namiesto toho závisí od samotnej historickej neistoty v súvislosti s pôvodom koronavírusu, ktorá teraz, ako sa zdá, bez pochybností poukazuje na výrobu a testovanie vírusu v čínskom laboratóriu vo Wu-chane, čo ponecháva otvorené pole len pre dve možnosti: bola to chyba, ktorá spôsobila uvoľnenie vírusu, alebo úmyselný akt biologickej vojny? V každom prípade to všetko vyvolalo pochybnosti o existencii vírusu alebo jeho škodlivosti.

4. Duchovná nepripravenosť: sekularizovaná nádej

Domnievame sa, že táto neistota spolu so stavom zmätku, v ktorom sa ocitla Cirkev i občianska spoločnosť, teraz spoločníci nešťastia, stojí za výraznou duchovnou nepripravenosťou, s akou cirkevné authority zvládli stav epidémie. Došlo k skutočnej kapitulácii pred zdravotným diktátom vlády, pokiaľ ide o spôsob udeľovania sviatostí a dostupnosť kostolov, ktoré majú zostať otvorené pre udeľovanie sviatostí. Odkaz sa týka talianskej cirkvi, ale podobné úvahy sa objavili aj v mnohých iných biskupských konferenciách. Cirkev, ktorá je matkou a má na srdci *salus aeterna* (večnú spásu) svojich detí, pričom nezabúda na blaho tela a telesné zdravie, tým, že sa nechala viesť občianskou autoritou vo veciach, ktoré sú jej úplne cudzie, nielenže dokázala, že nie je schopná učiť, čo je skutočným dobrom ľudí, ale položila aj základy svojej bezvýznamnosti v blízkej budúcnosti. Ak sa totiž Cirkev v dramatickej historickej chvíli zatvára a prispôsobuje sa protokolom o verejnom zdravotníctve, čím sa stáva zbytočnou, keď jej poslaním je hovoriť o živote po smrti a o dobre duše viac ako o dobre tela, prečo by potom v normálnych časoch, keď nebezpečenstvo absentuje, ako aj potreba „spásy“, mala byť schopná hovoriť k človeku? Kto bude počúvať jej hlas, ktorý chýbal, keď mal byť prítomný?

Zdravotné protokoly dokonca nariadili spôsob „bezpečného“ rozdávanie Eucharistie, akoby Najsvätejšia sviatosť bola liekom v predaji v otvorenej lekárni či v inom prípade jednoduchým obradom, ktorý možno prispôbiť zdravotným požiadavkám. Fyzické zdravie zvíťazilo nad zdravím večným. Je to však len z pragmatických dôvodov, alebo skôr preto, že viera vo večnú spásu je v Cirkvi zahmlená, a to nielen v poslednom čase?

Citeľný nedostatok čistej viery, ktorá vidí Boha aj v tých najkrikľavejších historických protirečeniach, spôsobil aj nedostatok historicko-teologickej reflexie našich súčasných pomerov. Skutočnosť, že to je Boh, kto riadi druhotné príčiny a všetko dopúšťa v záujme dobrého cieľa, sa ignoruje, ak nie od začiatku vylučuje, čo umožňuje hľadať príčinu celého epidemicko-pandemického scenára, ktorá by zodpovedala iba podvratnému plánu na nastolenie Nového svetového poriadku a ovládnutie ľudstva. Nemožno poprieť, že sa o to pokúšajú, ale ak sa odtrhnú od Božieho prozreteľného plánu, ktorý umožňuje pôsobenie jeho nepriateľov, skončí to tak, že človek povedie vojnu proti tým, ktorí nie sú v súlade s jeho vlastným zmýšľaním, namiesto toho, aby s vierou a správnym rozumom odolával nástrahám bezbožníka a Zloducha.

Morálna prípustnosť vakcín, ktorá je morálnym minimom, ktoré možno potvrdiť bez nároku na označenie najdokonalejšej morálnej voľby (a teda ani najhoršej či najkatastrofálnejšej), sa buď zosmiešňuje, a teda apriori vylučuje, alebo sa namiesto toho v tábore výlučne *vax-only* zdôrazňuje do tej miery, že sa zabúda na potrebu protestovať proti produktu, ktorý nie je eticky bez výhrad, toleruje sa, ale nikdy sa nechváli.

Jedna skutočnosť je jasná: nádej sa stala svetskou. A tak sa buď vakcína vychvaľuje ako jediný potrebný liek, alebo sa považuje za najväčšiu konšpiráciu na otupenie svedomia. V prípade oboch pozícií však problém nesúvisí s ničím iným ako so zdravím a medicínou, čo je prejavom ústupu do materializmu: morálka ako služba cieľom zdravia, a nie naopak, ako by to malo byť. Boh, ktorý riadi dejiny a udalosti, akoby chýbal. Chýba viera, a teda aj nádej. Chýba nadprirodzená múdrosť, s ktorou by sa táto situácia dala zvládnuť.

A predsa, v tomto historickom okamihu, v ktorom všetci hovoria o spoločnom dobre, o solidarite, by sme mohli využiť príležitosť na evanjelizáciu ľudí, prinútenie sveta, aby sa zamyslel nad existenciou iného vírusu, ktorý je na počiatku každého vírusu, hriechu ako urážky Boha a blížneho. Ak existuje tento vírus, je to preto, že na jeho počiatku je ešte škodlivejší vírus, zlo, ktoré nás kontaminuje bez toho, aby sme ho boli schopní vidieť a zablokovať skôr, ako spôsobí škodu: hriech. O hriechu sa nehovorí ako o urážke Boha, a preto už ani nevieme hovoriť o vírusoch ako veriaci, s múdrosťou, ktorá vidí ďalej ako na súčasnú historickú situáciu a toľko žiadané uzdravenie.

Naskytla sa príležitosť postaviť sa na pódium a vysvetliť svetu, čo je to pravé „spoločné dobro“, ktorým sa všetci chvália, zatiaľ čo málokto vie, že jeho koreň je kresťanský, ešte pred ľudským a eticko-morálnym. Spoločné dobro nie je všetko dobré zhrnuté na jednu hromadu, ale je predovšetkým dobrom, a teda cieľom bytosti, ktorá zavrhuje zlo preto, lebo je neschopnosťou dosiahnuť vlastnú dokonalosť; potom *všetko* ako dobro je vpísané v srdci každého.

Je to dobro spoločenstva, ktoré prevažuje nad dobrom jednotlivca, pretože je to dobro, bez ktorého by sa každý jednotlivý človek nikdy nezaobišiel, a len tak sa môže podieľať na celku. V konečnom dôsledku je spoločným dobrom spoločenstvo ako dobro, ako schopnosť spoločne dosiahnuť svoj cieľ. Spoločné dobro je spoločný cieľ. Spoločným cieľom, ktorý má všetky nároky na dobro, je jedine Boh, dobro všetkých a pre všetkých ľudí, ktoré sme však stratili zo zreteľa, dokonca aj v Cirkvi, so všetkými tragickými dôsledkami, ktoré máme pred očami.

Záver

Na záver tohto krátkeho exkurzu si môžeme položiť otázku: Môžeme ešte niečo urobiť, alebo je už neskoro? Určite môžeme urobiť dosť, ak sa vrátíme k nasledovaniu kresťanského pravidla pravej viery živej modlitbou, že nádej a láska nás držia vždy v bezpečí. Toto pravidlo by sa dalo zhrnúť do známeho kartuziánskeho hesla: *Stat Crux dum volvitur mundi*: uprostred otrasov sveta kríž zostáva.

Kristov kríž je priesečníkom Božej Prozreteľnosti, jeho Lásky, ktorá sa nikdy nekončí, s utrpením človeka, jeho skúškami, jeho vinou. V Kristovom kríži je dôvod, tam je odpoveď. Opustenie Kríža alebo takmer pocit hanby voči nemu, vyhlásenie všetkých za bratov bez Syna, bez Kríža, môže spôsobiť len zmätok a nedostatok odpovede v ťažkých časoch, ako sú tie naše. Ak je viera v týchto temných chvíľach dejín zahmlená, aká bude odpoveď človeka?

Pre Christianitas.sk preložil vdp. Radovan Rajčák

Zdroj: <https://rorate-caeli.blogspot.com/2021/10/spiritual-life-during-pandemic-by-fr.html>

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/duchovny-zivot-pocas-pandemie-ii-cast/>